

Consell Català de la
Producció Integrada

Hble. Sra. Teresa Jordà i Roura
Consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural
Gran Via d'ales Corts Catalanes, 612-614
08007 Barcelona

Lleida, 11 de febrer de 2022

Honorable Consellera,

En el marc de la consulta oberta sobre l'Agenda Rural de Catalunya, des del Consell Català de la Producció Integrada us fem arribar uns comentaris amb l'objectiu tenir en consideració objectius de sostenibilitat més coherents a l'hora de fer front a la problemàtica existent en el món rural.

Hem seleccionat algunes de les actuacions proposades actualment que, a criteri nostre, s'ajusten millor a les orientacions que hauria de tenir per fer del món agrari un món més sostenible.

Per poder entendre millor les nostres propostes, cal tenir en compte els següents consideracions:

CONSIDERACIONS

---

1. La producció agrícola sostenible és un repte global

Les projeccions de creixement de la població fins a 9,306 bilions de persones al 2050 i del creixement del PIB per càpita mundial condueixen a estimacions de la necessitat d'incrementar la producció d'aliments d'un 60% respecte a la producció del 2005/2007. Molt probablement la forma d'abordar aquestes necessitats creixents de la població passaran per l'increment de la productivitat dels cultius més que l'expansió de la superfície dedicada, la reducció del malbaratament i un canvi substancial en l'alimentació.

Per altre costat, a nivell global, la producció agrària actual és responsable del 26% de les emissions de GEH, un 50% de l'ús de la superfície habitable, del 70% de la utilització d'aigua dolça, del 78% de l'eutrofització i de la pèrdua de biodiversitat (94% de la massa

dels mamífers, exclosa els humans, són mamífers de granja)¹. Addicionalment, algun d'aquests impactes estan directament relacionats en els tres límits planetaris traspassats per mantenir la el sistema terrestre en un entorn operatiu segur: canvi climàtic, pèrdua de biodiversitat i cicles del N i del P (Rockström et al., 2009², Steffen et al., 2017)³.

En el cas de Catalunya, segons el Tercer Informe sobre el Canvi Climàtic a Catalunya (Martin Vide et al., 2016), l'agricultura es responsable d'un 33% de l'ocupació de territori, d'un 14% per les emissions de GEI i d'un 45 per la contaminació de les aigües⁴. En l'informe del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible, 'Mengem futur: per un sistema alimentari productiu, sostenible, resilient, saludable, responsable i d'accés universal a Catalunya' de l'any 2018⁵ s'identifiquen els reptes globals i com aquests estan inter-relacionats amb l'entorn local i es conclou sobre la necessitat d'un sistema alimentari sostenible a Catalunya.

En conseqüència, per atendre l'increment de la necessitat d'aliments serà necessari accelerar els canvis en els models productius per assegurar la transició a un model de Producció Agrícola Sostenible. Aquest document recull una proposta d'un marc de treball per l'avaluació de la sostenibilitat de les explotacions agrícoles que en el marc d'una iniciativa per a la Producció Agrícola Sostenible que inclou el desenvolupament d'una Llei de Sostenibilitat, el desplegament de mesures de formació, assessorament, innovació i recerca pretén assolir l'objectiu de la transformació de l'agricultura de Catalunya en una agricultura sostenible.

2. Model actual de les explotacions agrícoles a Catalunya

A Catalunya, la evolució cap a models de producció agrícola més sostenibles ja fa temps que es va iniciar, si be no necessàriament amb el focus posat en la sostenibilitat, o al menys no de forma exclusiva. Així, cal mencionar diferents sistemes productius que actualment estan implementats en grau divers. Alguns d'ells estan regulats per l'administració pública (Producció Integrada, Producció Agrària Ecològica). Altres, es basen en reglaments o línies guia de desenvolupament privat. Per altre costat, la implementació de la condicionalitat (tan pel que fa a Requisits Legals o BCAM) amb un component important de indicacions de sostenibilitat és un requeriment per l'accés als ajuts de la Política Agrària Comuna, tant pel que fa als ajuts directes com els associats al Pla de Desenvolupament Rural.

La Producció Integrada està regulada per, bàsicament, la Llei 2/2014 del 27 de gener de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic i en el Decret 241/2002

---

¹ Hannah Ritchie (2020) - "Environmental impacts of food production". Published online at OurWorldInData.org. Retrieved from: '<https://ourworldindata.org/environmental-impacts-of-food>' [Online Resource]

² Rockström, J., Steffen, W., Noone, K. et al. A safe operating space for humanity. Nature 461, 472–475 (2009). <https://doi.org/10.1038/461472a>

³ Will Steffen, Katherine Richardson, Johan Rockström, Sarah E. Cornell, et al. Science 13 Feb 2015: Vol. 347, Issue 6223, 1259855, <http://dx.doi.org/10.1126/science.1259855>

⁴ Martin Vide et al. 2016; http://cads.gencat.cat/web/.content/Documents/Publicacions/tercer-informe-sobre-canvi-climatic-catalunya/TERCER_INFORME_CANVI_CLIMATIC_web.pdf

⁵ http://cads.gencat.cat/web/.content/Documents/Informes/2018/180322_Informe-sistema-alimentari-de-Catalunya_Informe-complert_vf.pdf

de 8 d'octubre, pel qual es regula la producció integrada a Catalunya. Iniciada de forma reglada l'any 1995, està estructurada a partir del Consell Català de Producció Integrada. S'implementa a partir del compliment d'unes línies guia per cultius (actualment: fruita de llavor, fruita de pinyol, olivera, cítrics, cereals d'estiu i d'hivern, fruita seca, hortalisses i vinya). Les línies guia s'estructuren a partir de Bones Pràctiques Agrícoles recollides en el llistat de verificació corresponent. El compliment favorable de les línies guia s'estableix a partir d'una auditoria que en el cas que resulti positiva s'acredita amb una certificació. La superfície de cultiu en PI és de 43905,55 Ha que suposa el 7% de la superfície cultivada de Catalunya. El nombre d'explotacions agrícoles que certifiquen PI es de 2296 i el nombre d'elaboradors és de 115 (Dades CCPI, 2019).

La Producció Agrària Ecològica està regulada bàsicament pel Reglament (UE) 2018/848 del Parlament Europeu i del Consell. A Catalunya esta estructurada a partir del Consell de la Producció Agrària Ecològica. El sector de la producció ecològica actualment representa el 16,8% de la SAU catalana (2018), tot i que si ho referim a la superfície conreada, aquesta proporció baixa al 7,1% (2018), essent molt heterogènia, en funció del subsector productiu concret de que es tracti. Així doncs, mentre la superfície de vinya ecològica és del 30%, la superfície de fruita ecològica encara està per sota del 3%.

Altres iniciatives que de manera més directa o indirecta intenten fomentar, i implementar un grau de sostenibilitat major en les explotacions agrícoles són d'iniciativa privada. Així podem citar entre altres GLOBAL GAP com la certificació privada que inclou elements de sostenibilitat més estesa. No es disposen de dades de la seva implementació a Catalunya, si be en cultius de fruita dolça és molt extensa per ser un requeriment de la gran distribució.

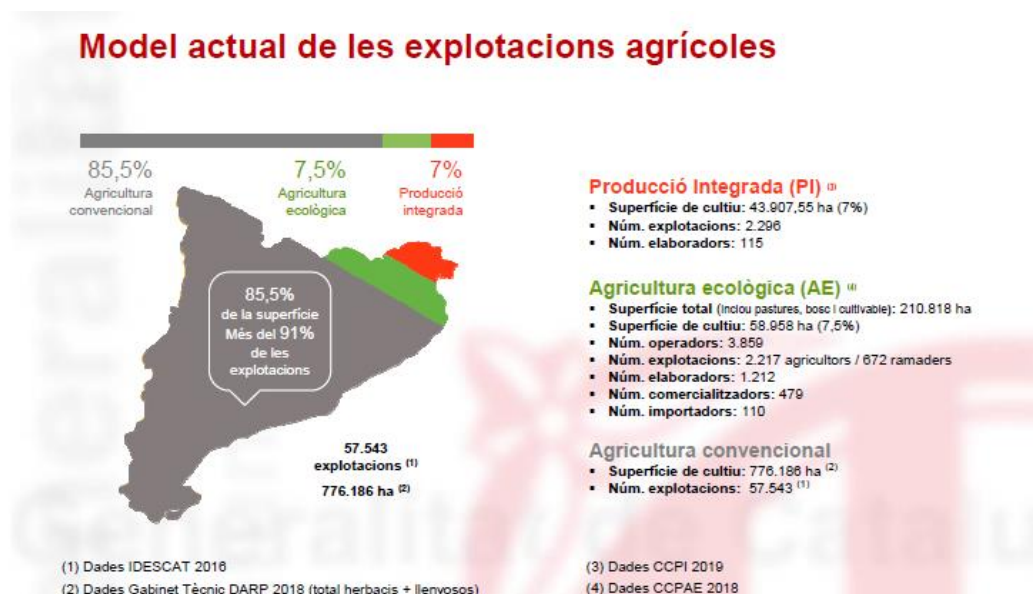

Figura 1

D'aquestes dades es desprèn que només un 9% de les explotacions agrícoles de Catalunya produeixen segons les normatives de producció integrada i/o producció ecològica. L'agricultura convencional, doncs, continua essent el sistema productiu prevalent. En el context de disposar d'un sistema agroalimentari sostenible com a instrument per fer front als reptes locals i globals, es necessari augmentar els esforços en realitzar la transformació dels sistemes productius agrícoles cap a nivells més alts de sostenibilitat.

3. Producció Agrícola Sostenible – Una visió per a l'agricultura de Catalunya

Catalunya ha d'intensificar el ritme de la transició cap models de producció més sostenibles.

Si bé en els últims anys, s'han proposat sistemes de producció que milloren la sostenibilitat respecte a l'agricultura convencional, com ara la Producció Integrada o la Producció Ecològica, el seu grau d'implantació és encara reduïda. Cal intensificar els esforços de transició cap a models de producció més sostenibles.

La FAO ha definit el desenvolupament sostenible com la gestió i conservació dels recursos naturals bàsics, i la orientació del canvi tecnològic i institucional de tal forma que es pugui assegurar la consecució i la satisfacció continuada de les necessitats humanes per les generacions presents i futures. Aquest desenvolupament sostenible (en els sectors agrícola, forestals i pesquer) conserva la terra, l'aigua, els recursos genètics vegetals i animals, no degrada el medi ambient, és tècnicament apropiat, econòmicament viable i socialment acceptable (FAO Council, 1989)

Aquest objectiu figura en Pla Estratègic de l'Alimentació de Catalunya (PEAC) 2021-2026. També s'alinea amb l'estratègia del 'Green Deal' i del 'Farm to Fork' de la Comissió Europea.

Transició a la sostenibilitat basada en evidència científica

Els objectius i la forma com s'implementen les pràctiques de sostenibilitat han d'estar basat en la evidència científica. Les transicions proposades i que es concreten en unes pràctiques agrícoles sostenibles es basaran amb el coneixement científic i tècnic actual i s'actualitzaran al mateix ritme que es generi nou coneixement contrastat científicament.

Aliança entre productors, distribuïdors, consumidors i administració pública

El grau d'implementació real de pràctiques que millorin la sostenibilitat sostenibles serà tan més gran en tan que:

- s'integrin com a pràctiques a l'explotació agrícola per assimilació dels objectius i reptes a assolir
- la implementació aporti valor respecte al sistema de producció convencional
- existeixin incentius públics per la implementació d'aquestes pràctiques sostenibles. Els ajuts públics es justifiquen pel seu impacte en els recursos naturals i altres bens comuns

OBSERVACIONS A L'ACCIÓ NÚMERO 4.2.2

PRIMERA:

Es proposa la modificació del títol perquè sigui més inclusiu a sistemes productius que van totalment en la línia de l'especificat en aquest apartat 4.2.2 i no s'entén perquè queden exclosos:

Proposta de títol:

4.2.2 Impulsar l'agricultura ecològica, **sostenible** i regenerativa

Proposem que, a més a més de la producció ecològica, s'impulsi també altres sistemes productius sostenibles, com podria ser la producció integrada perquè té com a objectius i recull en la seva norma els aspectes mencionats en els punts 450,451, 453, 454 i molts altres igual de necessaris:

1. La seva producció és 100% catalana i està certificada.
2. Estan certificades en producció integrada (o en un futur norma que la substitueixi), que són sistemes productius que garanteix la sostenibilitat de l'explotació.
3. Que fomenta la reducció en l'ús de fitosanitaris, en la línia de l'estratègia "From farm to fork" de La Comissió Europea, a través de l'ús de mètodes alternatius a la lluita química en totes aquelles plagues i moments que els cultius del nostre territori i la climatologia ho permeten.
4. Que fomenta la reducció de fertilitzants químics, potenciant la fertilització orgànica, i exigeix analítiques de sòls, aigua i fulla per garantir una correcta i ajustada planificació de la fertilització.
5. Que fomenta usos de l'aigua de manera eficient, tenint coneixement en tot moment del consum d'aigua de la plantació i basant-se en una programació de reg sota l'assessorament d'un tècnic responsable.
6. Que exigeix l'assessorament per part d'un enginyer tècnic agrícola o enginyer agrònom que garanteix que totes les pràctiques s'han dut a terme d'acord amb la normativa de producció integrada, per tant de la manera més sostenible possible.

SEGONA:

Conseqüentment amb l'anterior proposta proposem:

456. Fomentar els mercats ecològics ***i de productes catalans certificats en sistemes productius sostenibles, com l'actual producció integrada***, per part de les administracions locals.

457. Sensibilitzar sobre els productes ecològics ***i de productes catalans certificats en sistemes productius sostenibles, com l'actual producció integrada***, a la població en general.

OBSERVACIONS A L'ACCIÓ NÚMERO 4.5.2

TERCERA:

Considerant que els productes certificats en producció integrada són sempre de Catalunya i, que garanteixen haver estat produïts de manera sostenible, i que l'actual producció integrada ja fomenta els punts 492, 495, 496,497, 506, proposem:

494. Incorporar el producte local i ecològic ***o certificat en sistemes productius sostenibles, com l'actual producció integrada***, a les cuines públiques i apostar per una compra pública responsable d'aliments de proximitat i saludables de les diferents administracions catalanes, així com dels centres de restauració col·lectiva que depenguin d'una gestió pública o des d'entitats privades amb servei públic.

506. Donar suport des de l'administració pública a iniciatives com els menjadors escolars ecològics ***i de productes catalans certificats en sistemes productius sostenibles, com l'actual producció integrada***, o els restaurants km 0-slow Food.

Finalment, considerem que s'hauria de continuar fent pedagogia perquè el món urbà tingui més coneixement del món rural, i d'aquesta manera no exigeixi fites contraproductives degut al seu desconeixement.

Cordialment,

Antonio Escarp i Tomàs
President del Consell Català de la Producció Integrada